

MINISTERSTWO
SPRAW WOJSKOWYCH
w Warszawie.

16
1920

Wyłącznie
dla
T.
registratury!

Liczb ..... dn. .... /	Poprzednie akta w tej samej sprawie. Licz. .... Licz. .... Licz.	Akta pomocnicze (podobne lub identyczne) Licz. .... Licz. .... Licz. ....
------------------------------	---	---

Przedmiot: *Meldunek 3 ej Armii 31. XII, 20* Pilne — Telegram:

Referent .....

Kier. Refer. ....

Szef Wydz. ....

Szef Oddz. }
Depart. }

Przesłać do zaopiniowania współpracy podpisu do:

Zezwalam:

Szef Szt. Gen. ....

„ Admin. ....

„ Wojsk. Kontr. Gen. ....

Po zaopiniowaniu współpracy, podpisie przesłać do:

Zezwalam:

Minister .....

Tem samem załatwiono akt Licz. ....

Stacja B. armii Acg Oddział h

Przyjęto na stacji dnia 31 / 12 1923 o 23 godz. 17 min. popoł. , przez h

Depesza telegraficzna Nr. 1870 z 31/12 17 20

do centrali hughesa a nacz dow dla porucznika wojewodzkiego

odebrano dnia ..... / ..... 19 ..... o ..... godz. .... min. przedp. , przez ..... z .....

nadano dnia ..... / ..... 19 ..... o ..... godz. .... min. popoł. , przez ..... do .....

Treść . + dow 3.- armji 1870 31/12 17 20 - = 1,200,000. Duk. M. S. Wojsk.

= odwrot z nad dnyepu i nastepna ofenzywa wykazuja z jednej strony zbyt maja ruchliwosc oddzialow - od dywizji w dol z drugiej strony wadliwosc funkcyonowania aparatu zaopatrzenia materialnego szczegolnye gdy oddzialy bojowe sa w ruchu zapowyszszego daczn dadza sye wysnuc nastepujace wnioski : 1/ lacznosc : w walce ruchowej przy czestej zmianie myejscia postoju dwa dyw zadlugo trwa wybudowanie nowych linji telef / telegr / 2/ saper kol pontonowe dywizyjne sa zamalo wyposazone do samodzielnej pracy w kazdej sytuacji i warunkach w razie koniecznosci . M skonsolidowania pracy kilku kol pontonowych w jednym miejscu . nastrecza sye duzo trudnosci i straty czaru na zebrane kolumn z poszczegolnych dyw 3/ zaopatrzenie w zywnosc jest tak -intendant dywizji / wzgl armji o ile chodzi ozaopatrzenie pieniezne / 4/ sluzba sanitarna w obrebie dyw funkcyonuje naogol dobrze natomiast ewakuacja chorych i rannych i leczenie lekko chorych i lekko rannych napotyka na trudnosci w obrebie armji .- 5/ sluzba rozdzielcza przedstawiala braki nyjednokrotnie doprowadzajace do stanu katastrofalnego / zatkanye stacji wezlowych / bylo to skutkiem tego ze organa kyerujace transporty kolejowe / oficer rozdzielczy i c s r ar / i organa kyerujace ruchem kolejowym na linjach dowozowych / k t p i n t p / zaleza od roznych dowodstw 6/ uposazenie taborowe kolumnami taborowymi dysponuja odpowiednich srodkow dla przewozenia zaopatrzenia materialnego atwo baonu / dyonu / i pulku posiada jedynye wozy dla obslugi samego sztabu wynikiem tego bylo tworzenie kolumn z podwod zarekwirowanych

2/1870

130

cywilnych / przez dwa baonow i pułkow i przewozenie w ten sposób zaopatrzenia 7/ pozostałe służby i resorty administracyjnych brakow njeprzedstawiały njejednokrotne wadliwe funkcyonowanie ich było przedewszystkiem wynikiem trudności transportowych celem usunecia istnyejacych brakow koniecznem byłoby wprowadzenie nast zmian : ad 1/ w komp telegr dyw zmienic jeden pluton pieszy na konny w komp telegr jazdy : dwa plutony konne i jeden pieszy .- w komp ciezkiej zwiekszyć warsztat mechaniczny komp parkowe przydzielac tylko do wyzszych jednostek / od armji w gore / gdzie mogłyby wydatnie pracowac komp parkowe wysylac winny czolowki celem rozdialu materialu ad 2/ dywizyjne kolumny pontonowe zgrupowane przy armji do jej dyspozycji ad 3/ stworzenie ogniwa posr edniego pomiedzy magazynami u gosp / zwiazanymi z linja kol / a baonami dyonami / .- ogniwem takym byłoby czolowki prowiantowe ujęte w stale ramy org .- ad 4/ przy zredukowaniu dyw do 3.- pułkow piech i jednego artylerji etatowe 3. - szpitale pol nje potrzebne dywizji wystarcza dwa szpitale pol nawet nycieco lzejšie anizeli obecne - natomiast przy armji rozwija sje drugi szpital ewakuacyjny ad 5/ podporzadkowanie k t p i dowodztw dworców dowodztwu armji .- na terenie etapowym armji ad 6/ zmniejszenie ilosci kolumn taborowych w dywizji walyby jako czolowki prowiantowe i amunicyjne natomiast nalezy dwa pułkow wzgl baonow wyposazyć w tabor prow oprocz prow rozwarzujac na ten cel pozostałe dwie kolumny oprocz powyzszych kolumn nyezbedna jedna kolumna prowiantowa do dyspozycji urz gosp kol samochodowe pozostała do dyspozycji dtwa armji która w razie potrzeby moze je czasowo przydzielac dywizjom natomiast zaopatrzenie dywizji wykonuje dw o armji własnymi srodkami = dow

tu kpt Blazewicz + ? = tu por wojewocki . - czesc panu kpt . +
otoz z rozkazu gen Sikorskyego mam panom dac prykre zadanie na
sylwestra amianowicie . - jak panu kpt prawdopodobnyie wiadomo rada
wojenna sklad ktorej wchodzi i nasz general pracuje pracuje nad
reorganizacja ermyi . - otoz nastepne posyedenye 3 . - go b m . - na
ktore gen sikorowski chce myec od ermyi dane co do projektow
odnosnych specjalistow . referentow . reorganizacji
dowodctwa armii . - to jest inaczej mowiac chce wiedziec jak
poszczegolni referenci wyobrazaja sobie ordre de bataille
oddzialow besposrednio podleglych pod dow armii przyjmujac za
podstawe ze oddzialy nizsze jak dywizja i pulk maja byc znacznie
bardziej lekkie niz byly dotychczas a to przes odcionzenye
zbytecznych oddzialow do jednostek wyzszych . - tak naprzyklad :-
kolumna pontonowa pozostajaca wedlug dotychczasowej organizacji przy
dywizji obecnyie przechodzi do armii . - przytem wedlug nowej
organizacji czesciowo juz zaakceptowanej dywizja sklada sye z
3 . - ch pulkov piechoty besposrednio podleglych dow dywizji . -
i jednego pulku artyleryi . - dane te potrzebne sa generalowi juz
dnia 1 . - go stycznia o godzinie 12 . - ej . - zarzadzil wiec
azebym pan kpt zebrał referentow i kazal im odpowiednyie wnioski
opracowac s krotkym uzasadnyenym . + otrzymany w ten sposob szemat
organizacji dowctwa armii zechce p kpt jussem przesyac na moje
imye do nacz dow do kierownyka stacji hughesa . - czesc panu
pcr + przede wszystkim o jakyie oddzialy glownye panu pcr
chodzi pcyewaz pan ispcmina o oddzialach besposrednio podleglych
armii a nastepnyie o oddzialach nizszych jak diwisje i pulki . - czemu
pan nazywa dywizje nizszym oddzialem ? otoz czy chodzi o
organizacja dowctwa armii a wienc wszystkich oddzialow podleglych dow
armii jak n p dion samch i t d ? = a powtore zbyt to jest powazna
sprawa zebym sye dal o opracowac wciaгу 12- godzin wzlednyie doh
nawet swlaszcza teras kyety iszyscy sa na urlopach . mnyie jednego
sestavili pokutowac zawszytckich a pcyewaz jest to sprawa wyjatkowo
organizacyjnego oddzialu zas kpt zatlekal nyebecny nyewiem
nyewyobrazam sobie jak te sprawe zalatwie a zalatwic zas by eby
sye pozbyc nyie jest to mciem przyzwyczajenym to tes zebym
sclydnyie i gruntownyie tak wazna sprawe jak reorganizacja armii
opracowac . - nad kterato sprawa pracuia tygodniami i myesiacami -
nyepodejmuje sye zalatwic wciaгу 12- godzin . + . + tembardziej

jak pan zastrzeża ze 1- go musi to być już w Warszawie. - podawac
projekty skłone, ad hoc i na przedce żeby siebie tylko osmyeszyc
tylko w oczach generała nychce. .-.-.-.- oczywiście dołożę
wszelkich starań żeby s. poszczególnymi nelycznymi referentami, sprawę
dowysza omowić ale za omyślny jej skutek z góry nychce. - pan p
sapytywał o gdule. - obecny nychce go w sztabie ni wdou. -
będzie sa jakyes pcl gotzinyr + + ?= e. p kpt. - gen bardzo dobrze
sobie sprawę s trudności sadania. - chce jednak mieć chociaż
przybliżone pojęcie o tym jakyes sapatruia na te sprwe, poszczególni
referenci a żeby chociażby do własnych projektów mieć jakis materiał.
.- o kompromitacji nychce być mowy. + powtarze oco mi chodzi. -
otoż armia ma być składowa z 4.- ch do 5.- ciu dywizji. - dywizja
zostaje zeorganizowana do jednostki trzypułkowej przyczem
kasuje się dow brygady piechoty. - procz tego jest ogólne
donzenie do nadania jaknajwiększej ruchliwosci oddziałom
mniejszych jakym jest dywizja w stosunku do armii pułk w stosunku
do dywizji. - tym samym ciężkie oddziały rzadko używane,
zostają przerzucone do jednostek wyższych. - jak to dalej przykład z
kolumną pontonową. - tym samym ilość i jakość oddziałów
i prost podległych dow armii znaczny się zmieni. - bardzo ważna
tutaj kwestja. kwestja taborowa: jakyes oddziały
taborowe i w jakiej ilości mają być przy armii i to trzeba bentzie
rościagnac na dywizje i pułk. - gdyż inaczej nychce
pomyslec o organizacji taborów. - czy teras zupełnie jasno
wyrazilemsię. + ?= tak jest panyepcr + ale przedewszystkiem
nyeoto mi chodziło lecz o trudność wykennania. - n p kładzie pan pcr
specjalny nacisk na kwestje taborów - gdy natomiast mjr stolarski ref
tab por wilczek sa nychceobecni. - oczywiście każdy z r
referentów będzie miał coś do powiedzenia ale nadtem trzeba
podyskutowac i iszechstrecny sprawę omowić do czego potrzeba
rutynowanych specjalistów gdy wdanej chwili cały sztab sklada się z
zastepcov tychz emr + + + nychceorientowanych przewazay wcale s i i
organizacji pracach a cały 4- ty oddział wszystkie swiecie zakłady
i urzadzenia czensciowo oddal 2- ej armii lub pootrzymanywal
i inne przydziały. - jest tylko jeden kpt janiuszewski s ktorym te
sprawę omowie. jak rownyez s pcr bentkowski i co się da
to przyslemy. - ale zastrzeżam z góry ze nychcebędzie to praca
a tylko minimalny szkyelet tejze. - wdoiatku 1934

Ad. J.

opracowaly s szybkością pociągu - ? per edula
 zjawil sye i czeka + + czy mapan per jeszcze codo powietzenisa ?=
 e nye .- dziekuje .- ja gen naturalnye samelduje o trudnosciach
 jakye napotyka p kpt .+ prosze jednak o dotrzymanye terminu bo ja
 dostane wcire od generala .+ krutki referacik s mala obrona .- czesc
 panu kpt .+ .+ czemu pan per tego wczesnyei nyesalatwil .-
 przynajmnyej wczoraj + ?= a teras majatz itak sepsute swienta jeszcze
 sylwestra pan nam sepsul .+ a s tej racii nykt s panov owcirow
 nyzechnie przesyedziec iady i salatwie powyzsza sprawe
 naczas totez -- referacik -- prawdopodobnye przyslemy nyewczesnyej
 dnia 2- go .- rano .- przytem nyewyobrazam sobie czemu
 p general nyepclaci tej sprawy widzac sye z kpt tobikyem który
 od rana jest tutaj i myelibysmy calydzien czasu do opracowania .
 - no ale trudno statq sye tymczasem dowitzenia .- wientz mam nadzieje
 ze utarowalem 1- dzien ? tembarzziej jak sye dowiaduje per bentkqwsk
 lezy ot pcludnia z cnora glowa a a kpt ianiszewski woole czuie
 sye zle .- i nyeprzychozdi .- ?= .+ panye kpt .- slowo daje
 ze nyema wtym ani loty moiei winy edyz dopyero dzisiaj dostalem
 ten rozkaz od generala i kategoryczne mam mu iszystku dostarczyc
 do dnia 1.- go stycznia godzina 12.- ta .- edyz reszte czasu
 reserwuje sobie general na opracowanye samodzielne .- takze
 przy terminye musimy s bulem serca pozostac .+ no czesc .-
 panu per + jakes tam moze bendzie .- ale swego podpisu natym
 referacie nyedaje .-

107.